Asetusehdotus koirien ja kissojen hyvinvoinnista ja jäljitettävyydestä

Erityisasiantuntija Tiina Pullola

Maa- ja metsätalousministeriö

Koirien ja kissojen kaupan ongelmat

- Koirien ja kissojen myynnin vuotuinen arvo EU:ssa 1,3 miljardia euroa, 60 % myynnistä tapahtuu netti-ilmoittelun välityksellä
- Kannattava bisnes -> epäreilut ja laittomat toimintatavat, pentutehtailu
  - Ongelmia myös ns. rescue-toiminnassa
- Koirien ja kissojen hyvinvoinnista ja jäljitettävyydestä ei ole EU-lainsäädäntöä

Seuraukset

-> Eläinten hyvinvointiongelmat: epäkohdat hoidossa, terveydessä, pentujen liian aikainen vieroitus ja luovutus, emojen liika pennuttaminen jne.

-> Ongelmat kuluttajille: kustannukset, henkinen kärsimys

-> Vastuullisten kasvattajien toiminta vaikeutuu, kaupan esteitä sisämarkkinoilla, epäreilu kilpailu

Asetusehdotuksen tavoitteet

- Eläinten hyvinvointia koskevat **yhteiset vähimmäisvaatimukset** kasvattajilla, eläinkaupoissa ja löytöeläinsuojissa pidettävien koirien ja kissojen kasvatuksesta, pidosta ja markkinoille saattamisesta
- Sisämarkkinoilla tarjottavien koirien ja kissojen **jäljitettävyyden parantaminen**
- **Tasapuolisten toimintaedellytysten** varmistaminen koiria ja kissojen pitäville ja markkinoiville toimijoille
- Eläinten hoitajien osaamisen edistäminen
- Nykyisten tuontivaatimusten täydentäminen

Soveltamisala

- Eläinten pitoa ja kasvatusta koskevat säännökset:
  - **Kasvattajat: min. 4 jalostusnarttua JA min. 3 pentuetta / kalenterivuosi**
  - Löytöeläinsuojat: min. 11 koiraa tai 21 kissaa minä tahansa ajankohtana
  - Eläinkaupat: min. 4 koiraa tai 7 kissaa minä tahansa ajankohtana

- Eläinten jäljitettävyyttä koskevat säännökset:
  - sisämarkkinoilla luovutettavaksi tarjottavat kissat ja koirat

Koirien ja kissojen pitoa koskevat vaatimukset

- Asetusehdotuksessa ja liitteessä yksityiskohtaisia vaatimuksia

  eläinten ruokinnalle ja juotolle, ympäristöolosuhteille, pitopaikan pinta-alalle, terveydestä huolehtimiselle, lajityypillisen käyttäytymisen mahdollistamiselle sekä eläinten sosiaalistamiselle

- Korvien ja häntien typistäminen, kynsien ja varpaiden poistaminen ja äänijänteiden katkaiseminen olisi sallittua vain eläinlääketieteellisestä syystä

- Koiria ja kissoja saisi lopettaa vain eläinlääkäri, jalostuksesta poistettuja narttuja ei saisi lopettaa

Kasvatukseen liittyvät vaatimukset

- Narttujen pennutukselle vähimmäisikärajat
- Liian tiheästi tapahtuva pennutus kielletään
- Pentujen luovutukselle vähimmäisikärajat
- Koirien ja kissojen jalostuksen tavoitteet tulee asettaa siten, että hyvinvointihaittoja ennaltaehkäistään

Muut vaatimukset kasvattajille, eläinkaupoille ja löytöeläinsuojille

- **Kasvattajien toiminta edellyttää paikan päällä tehtävää tarkastusta ja viranomaisen hyväksyntää**
- Kasvattajille, eläinkaupoille ja löytöeläinsuojille **yksityisen eläinlääkärin neuvontakäynti** vuosittain
- Eläinten hoitajien osaaminen
  - Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että koulutusta tarjolla

Tunnistusmerkintä ja rekisteröinti

- Sisämarkkinoilla luovutettavaksi tarjottavat **koirat ja kissat on tunnistusmerkittävä mikrosirulla ja rekisteröitävä kansalliseen rekisteriin**
  - Siirtymäaika 3 vuotta asetuksen voimaantulosta
- Tunnistusmerkintä- ja rekisteröintivaatimus koskisi myös kasvattajilla, eläinkaupoissa ja löytöeläinsuojissa pidettäviä aikuisia eläimiä
- Tunnistusmerkinnän ja rekisteröinnin saisi tehdä vain eläinlääkäri tai tämän valvonnassa oleva henkilö

Rekisteröinnin varmistaminen

- Eläimen luovuttajalla velvollisuus todistaa, että eläin on rekisteröity
- Eläimen hankkijan tulee myös voida tarkistaa rekisteröinti (komissio luo sähköisen järjestelmän, josta voi tarkistaa)
- Netin ilmoitusalustojen tulee tarjota mahdollisuus tarkistaa, että ilmoitetut eläimet on rekisteröity

Kolmansista maista tuotavat eläimet

- Kolmansista maista sisämarkkinoille voitaisiin tuoda vain asetuksen vaatimuksia vastaavissa oloissa kasvatettuja eläimiä

Kansallisesti tiukemmat vaatimukset

- Jäsenvaltiot voisivat edelleen pitää voimassa kansalliset eläinten hyvinvointia edistävät tiukemmat vaatimukset, kunhan ne eivät häiritse sisämarkkinoiden toimintaa
- Asetuksen voimaantulon jälkeen jäsenvaltiot voisivat säätää tiukempia säännöksiä
  - eläinten pito-olosuhteista, virikkeellistämisestä, eläinten silpomisesta ja jalostuksesta
  - Eivät saa häiritä sisämarkkinoiden toimintaa

Valtioneuvoston kanta 1/2

- Tärkeä ja tarpeellinen askel koirien ja kissojen hyvinvoinnin parantamiseksi EU:ssa, asetusehdotus vastaa kattavasti havaittuihin ongelmiin
- Etenkin pentutehtailu ja rescue-toiminnan ongelmat edellyttävät yhteisötason lainsäädäntöä
- Kiitetään erityisesti
  - Sovelletaan yhtälailla sekä kissoihin että koiriin
  - Kielletään silpomiset, kuten korvien ja hännän typistys
  - Jalostus on huomioitu asetuksessa
  - Kolmansista maista tuotaville koirille ja kissoille EU:ta vastaavat vaatimukset
  - Kansalliset tiukemmat vaatimukset edelleen mahdollisia

Valtioneuvoston kanta 2/2

- Kasvattajien hyväksyntä aiheuttaa kustannuksia ja hallinnollista taakkaa, mutta voi ennalta ehkäistä kasvatustoiminnan ongelmia
- Yksityisen eläinlääkärin neuvontakäynnit aiheuttavat toimijoille kustannuksia, mutta voisi vähentää viranomaisvalvonnan tarvetta
- Eläinten lopettamisen on oltava jatkossakin mahdollista myös muun pätevän henkilön kuin eläinlääkärin toimesta
  - Muutoin etäisyydet ja kustannukset voivat aiheuttaa lopetuksen viivästymisen
- Myös muun henkilön kuin eläinlääkärin tai hänen valvonnassaan olevan henkilön tulisi voida tunnistusmerkitä ja rekisteröidä koiria ja kissoja
  - Kustannukset, rajalliset eläinlääkäriresurssit

Kiitos!

Erityisasiantuntija Tiina Pullola
p. 02951 62108
tiina.pullola@gov.fi